

LMDJ TRANS WORLD RADIO

BI KA KUMA

Script ID: 1020

Original title: Regeneration

Title: Kurayali

Pasteur Paul Schroeder

Dɔnkili daminε:

Kuma daminε: Ne teri, ne balema kε ni ne balema muso ne b'i fo an Matigi Yesu Krisita tɔgɔt la. A diyara ne ye i ka an lamɛn bi tun walisa fɛn jumanba min bε Ala ka kuma kɔcɔt wala Biblu senuma kɔcɔt o'n cɔcɔt te an ka o kalan fɛ. Bi ka kuma bɛna jɛsin fɛn min ma o ye « kurayali ye. » An bɛna a ye cogo min na mɔgɔt bɛ bange ko kura.

Krétiyen minnu bɛe sɔnna Yesu Krisita ma ko ale kera u ka Kisibaa ni u ka Matigi ye, dannaba minnu bɛe sɔnna Yesu Krisita ma ko ale kera u ka Kisibaa ni u ka Matigi ye, u bɛ temen kurayali fɛ. Kurayali kɔcɔt ye ko « bange ko kura » fɔ cogo wɛre la kurayali kɔcɔt ye ko ka kε mɔgɔt kura ye.

I ka i ka Biblu ta ka a dayɛlɛ Yuhana 3 la o ye cɔcɔt la Yesu bɛ kuma bange ko kura ko la. A bɛ an dɛmen ka o bange ko kura ko faamu, bange ko kura kɔcɔt ye ko ka kε mɔgɔt kura ye nka ni ta fan fɛ. Nin yɛtɔn la Yesu bɛ kuma ce dɔfɛ min tɔgɔt ye ko Nikodemɛ, yahutuw ka faama tun don Israël ka sariya karamɔgɔt tun don, a tun bɛ Biblu dɔn ka jɛtɛ ani a tun bɛ mɔgɔt kalan a la. A y'a fɔ Yesu ye ko: « Karamɔgɔt an y'a dɔn ko i ye karamɔgɔt ye min nana ka bɔ Ala la katuguni i bɛ taamasyhɛn minnu kε, mɔgɔt si te se ka olu kε ni Ala te o tigi fɛ. Yesu y'a jaabi ko: Tijɛ tijɛ la ne b'a fɔ i ye ko: Ni mɔgɔt min ma bange ko kura, a te se ka Ala ka masaya ye. » Yesu y'a ka kuma jɛya ani a y'a jaabi tun ko: « Tijɛ tijɛ la ne b'a fɔ i ye ko: Ni mɔgɔt min ma bange ji ani Ni la o te se ka don Ala ka masaya la. Min bangera farisogo la o ye farisogo de ye. » Fɔ cogo wɛre la, mɔgɔt min b'a fɛ ka don sankolo masaya la, wala a ka jni an k'a fɔ ko: minnu b'a fɛ Ni Senu ka sankolo masaya di u ma ani ka jɛnamaya ni Ala ye fo abada olu ka kan ka bange ko kura.

Ala b'a fɛ ka jɛnɛgɔnya min don ni Krétiyenw ye, Ala b'a fɛ ka jɛnɛgɔnya min don ni dannabaw ye, krétiyen caman bɛ yen dannaba caman bɛ yen minnu ma o jɛnɛgɔnya ko faamu ka jɛtɛ. Minnu ye u ni Ala ka jɛnɛgɔnya

ko bila ka kɔ̄ fe la kɔ̄c olo cučk ka ca. N'i ya ye ko u ma laben sisan ka jençgçljençgçl don ni Ala ye, ani u ye o ko bila ka kɔ̄ fe la kɔ̄c tuma dɔ̄ i be t'a' ts'as u ka kene o de kosçn u b'a fe ka kɔ̄ fe la kɔ̄c wala tuma dɔ̄ i be t'a' ts'as ko u b'a fe ka fere ka u ka jençnamaya ke ani u t'a fe 33w Cgɔ̄w 33w ka kuntigiya ta u kan. Tuma dɔ̄, i be t'a ts'as ko u b'u yere diyabɔ̄la fɔ̄c fɔ̄c ani u b'a miiri ko u ma kan ka jençnamaya bee kalifa Ala ma fo don min na ni gelya ye u ts'as o tuma de la u bena u ka jençnamaya bee kalifa Ala ma. Dannaba dɔ̄w yere be yen krétiyen dɔ̄w yere be miiri ko dannaya be i n'a fɔ̄ nanbaraw ka bere. Mɔ̄gɔ̄ min sen b'a dimin wala mɔ̄gɔ̄ min ye nanbara o tigi be bere dɔ̄ min a yere bolo o min b'a demen ka taama. Min ye o ko juguma ye o ye nin ye ko o mɔ̄gɔ̄w be farati la ni jençnamaya banbali ye k'a ts'as o ye nalomaya ye. Ka jençnamaya i yere sago la, ka i ka jençnamaya tijε ani san caman temennnen kɔ̄ fe ka ts'as i yere di sebe la Ala ma o ye nalomaya ye.

O bε ne hakili jigin cε jogo juguw ni muso jogo jugu dɔw la u b'u ka
ŋenamaya bεε ke kamelen tige ni sugurun tige la, u b'u ka ŋenamaya bεε ke cε ŋini
ni muso ŋini na, u bε cεw falen falen, ka musow falen falen fo don min na n'u y'a,
latige ka furu ke o don de la u b'a fɔ ko u bε o dabila. O ye nalomaya ye! U bε
ŋenamaya kakalaya ni ɔɔɔɔlenya la ani n'u bεna furu ke u b'a jira u furu cε wala u
furu muso la ko u ye ɔɔɔɔ senuma ye. Ne bε miiri ko hali ni o cε ye muso ŋuman
ɔɔɔɔ wala hali ni o muso ye cε ŋuman ɔɔɔɔ a tεna a nafa dɔn. O tigi tun bε cε ŋini
minnu ke, o tigi tun bε muso ŋini minnu ke, a tεna se ka o dabila.

O cogo kelen fana la, min mana na Yesu Krisita ma, o tigi ka kan ka fara kojugu la, o tigi ka kan ka fara jurumu la. Ala bε wele min bila i ma o ye nin ye ko i ka taama senumaya la Yesu Krisita la. O de ye bange ko kura kɔrɔ yεrε yεrε ye. Bange ko kura kɔrɔ ye ko ka fara jurumu la ani ka taama kura ye senumaya la Krisita la.

ma ko a ka ke u ka Kisibaa ni u Matigi ye, u b'a fɔ i ye ko baara wərε bε u bolo ka ke fɔc, walama u b'a fɔ i ye ko baara telima dɔ b'u bolo ka ke. Kisili Kibaro duman min wele bilala i ma, a kun ye ko i kq ke sankolo masaya den ye, ani cogoya don min dira i ma ka i ka ɲenamaya ni i dusukun kalifa Matigi ma. Siga t'a la i bε t'a sɔc ko u ye wele bila i ma ko i ka sɔn Yesu Krisita ma ko a ka ke i ka Kisibaa ni i Matigi ye. Wele min bilala i ma ko i ka sɔn Yesu Krisita ma ko a ka ke i ka Kisibaa ni i Matigi ye yala i ye o welekan jaabi wa? Yala i sɔnna Yesu Krisita ma wa? Sɔn Yesu Krisita ma walisa i ni tɔw ka bɔcɔt ɔcɔt na. Wele min bilala i ma ko i ka sɔn Yesu Krisita ma ko a kera u ka Kisibaa ni i Matigi ye sɔn o wele ma ani kewale ɲuman ke ka kεjε ni o welekan ye i ye o min jaabi.

Yesu ye ntalen wərε da Matiyu 13 la. O ntalen na Yesu kumana serlikela dɔ la min bɔra ka taa serili ke. Ani a ye serili min ke, a bεna o serili kɔ jaabi sɔc. An ka o yɔc kalan: « Cε dɔ bɔra ka taa serili ke. K'a to serili la, a ka kise dɔw binna sira da la, kɔnɔw nana olu sognin. Kise dɔw binna farama cɔcy la, bɔcɔt mugu bεrε tun tε yen. Olu falenna joona, katuguni bɔgɔ tun man ca yen. Tile gannen, u fɔccɔnna ka ja, k'a masɔc dili bεrε tun tε u la. Kise dɔw binna wincu cεma. Dɔniw wulila ka u degun, u ma den. Kise dɔw binna dugukolo ɲuman na, u denna. Dɔw ye kise kεmε ke, dɔw biwi. Dɔw bisaba. Tulo bε min fe ka lamenni ke, o ka lamenni ke dε. (Matiyu 13:3-9) O b'a jira k'a fɔ ko o kuma ɲesinna bε lajelen ma, i ka kan ka i tulo sigi ka lamenni ke. Nin ntalen kɔrɔ bε di? Fen fɔc serili fen ye Ala ka kuma ye, Yesu Krisita ka masaya Kisili Kibaro duman don min bε sɔc Yesu Krisita la ani a bε cogo min di jurumukelaw ma ka na Yesu Krisita ma. Ani cogoya min bε di i ma ka kuraya. Kibaro duman Kɔ jaabi ka ca. Dɔw bεna Kibaro duman men ani ka ban ka a jaabi. Dɔw bεna boli boli fan bε la, ka ɲagali k'a sɔc u ma u yεrε di sεbe la Matigi ma. U bε sɔn Matigi ma nka u ka kewalew t'a jira ko u sɔnna Matigi ma. Dɔw fana na sɔn tijɛnna Matigi ma Ala ye lahidu minnu ta u ye u na da o lahiduw la ani nimisili ni kisili nka dijε negefɛnw bεna u lafili ani ka u barika dɔgɔya. Ani k'a laban, dɔw bεna taa ɲε dannaya la, dɔw bεna kɔrɔ dannaya la.

An bε kalan min sɔc ka bɔ nin cɔcy la o ye nin ye ko tuubili sεbe ni kewale ɲumanw de bε taa ɔcɔt fe. Dala kuma dama tε; I tun bε taama fɔc la cogo min na, i ma kan ka taama o cogo la tun. ɲenamaya kura min bε i la, mɔgɔw kura min bε i la o ka kan ka i ni tɔw bɔcɔt na.

Heburuw 3:8 la ciden Paul bε kangari da heburukaw ye, a b'a fɔ u ye ko: « Ni aw bε Ala ka kuma men bi, aw kana aw dusuw gεlεya. » Fɔ cogo wərε la i ka kan ka sɔn o kuma ma o yɔcɔninkelen bε la. Misali la, i tε se k'a fɔ ko: n'bεna a jaabi san dama dama temennen kɔ, ni n'nana ye ko nafa b'a la. Ni Kibaro Duman bε

fɔra min bε jini i fε o ye ka sɔn Yesu Krisita ma Ala təmenna o min fε ka kisili di i ma gwansan. O de kosɔn Yesu nana. O de kosɔn a y'a yεrε di ka kε saraka ye gengenjiri kan. Mɔgɔ wɛrε m'a gengen jiri la ani u m'a dəmən sabu a tun dəsəra. Ayi Ala ye min latige walisa ka kisili di mɔgɔw ma a sɔnna ka o kε. A ye Ala ka kuma bεe bila baara la walisa i ka kisi. A bε o welekan de bila i ma bi.

Ko tɔ bε i yεrε bolo sisan kelen i bε sɔn Yesu Krisita ma ko ale kera i ka Kisibaa ye ani Ni Senu bεna a damine ka i kunmabɔɔni. A bεna i bɔ jurumu na ka i kunmabɔɔ Ala ye walisa i ka kuraya, i ka jεnamaya kura damine ni Yesu ye sisan. Kelen i bε ban Yesu Krisita ma ko ale kera i ka Kisibaa ye. N'i banna Yesu Krisita ma ko ale kera i ka Kisibaa ye Yesu Krisita kelen bε jεnamaya banbali min di, i bε fɔn o jεnamaya banbali la. I tε se ka taa masake denke ka kɔlɔ na n'a min wele a ka kɔlɔ na, i tε se ka don fanga la sankolo masaya la. I tε se ka saya fanga tijε i yεrε fanga barika la. i mako bε Ala la. N'i bε miiri ko i bε se ka o kε i b'i yεrε fafilila ani saya b'i makɔna.

Ne bε i jija ko i ka o welekan mine ni sεbε ya, kana mine ni tulon ye. Ne tε i negela, donw bε təmenna ani i bε surunyara saya la, i bεna mun kε? Ne hakili la, i ka kan ka sɔn Ala ka o nilifεn ma. N'i sɔnna ma tijεnna Ala deli ani a jini a fε ko a ka i ka jurumuw yafa i ma. A jini Ala fε fɔlɔ ko i ka sɔn a ma ko a ka kε i ka Kisibaa ye, ani o kɔ fε a jini a fε ko a ka i saniya tuma bεe.

Saniyali kɔrc ye ko fεn min bilala a dan na. Ni Senu sago ye ko i ka kɔrc dannaya la, i ka taa jε dannaya la fo ka kε Yesu bɔjɔgɔnko ye. O kɔrc miiriliw la ani kewalew la. Krétiyen min wolola ko kura a ka kewale b'a jira ko a wolola ko kura A bε Yesu Krisita ka kumaw bila baara la don o don, a bε Ala ka kuma mεn ani ka taama ka kεjε n'o kuma ye a ka jεnamaya la.

I b'a dɔn, jɔsɔn sababu tε i fε ka ban a ka wele ma. I dusukun dayεlε a ye sisan, sɔn Yesu Krisita ma ani na a ma. Ala bε i wele ani Matigi bolo dayεlεlen bε tuma bεe ka jurumukεlaw kɔrc. I n'a fε crɔtɔdɔp min labennen tuma bεe ka banabaatɔw fura kε minnu ka bana ka jugu n'u b'a fε ka sa. Banabaatɔ min mana jɔn dɔgɔdɔp ka fura la, wala banabaatɔ min mana fε ko waati b'a bolo ka janto a yεrε la i bε se ka miiri cogo di? O ye nalomaya ye. Mɔgɔ si tε sɔn ka o kε. E min ma sɔn fɔlɔ Yesu Krisita ma ko ale kera i ka Kisibaa ni i ka Matigi ye, a bε o cogo la i fana ta fan fε. Bana min b'i la n'o tɔgɔ ye ko jurumu, o bana ka kan ka fura kε ani o bana fura ye Ala ka yafali ye. Ni i kisira da a la ko o bana min ye jurumu ye, a kεnεyara. Mun na i bε ban ka na a ma kuncεbaya ni yεrεbonya dabila ka na a ma.

Ne bε i jija ko i ka i yεrε majigin Matigi ye ka sɔn a ma ani ka jɔ i ka jurumu la. O tεna i bali ka kε cε wala muso ye n'i y'a dɔn ko i mako b'a la. Na Yesu Krisita ma

ani a bëna ñënamaya kura di i ma, ani a bëna cogo kura di i ma ka taama n'a ye.
N'i sɔnna Yesu Krisita ma ka bange ko kura i ka sini ñësigi ñë na, sɔn a ka yafali
ma sisan i taama cogo ka bonya da a tɔgɔ kan.